

Een zeldzame vogel vliegt voorgoed terug naar huis

© 2002, De Washington Post. Herdrukt met toestemming.

Op zondag vloog vanuit Denver één van de zeldzaamste vogels ter wereld in een kleine kooi richting Miami, geklemd onder een 2e klas stoel op een American Airlines jet. Op een rustige plaats op het vliegveld van Miami overhandigden de ambtenaren de blauwe Spix's ara aan een Braziliaans milieubeschermer – die de totstandkoming kenmerkte van een zeldzame vijfmaandenlange inspanning door Amerikaanse vogelenthousiastelingen, genetici en regeringsambtenaren om de inheemse Braziliaanse vogel terug te brengen van de rand van uitsterven. De papegaai was de enige bekendstaande Spix's ara in de Verenigde Staten. Beschermd door internationale verdragen, werd hij waarschijnlijk tenminste 25 jaar geleden gestolen uit Brazilië en naar de US gesmokkeld. Er zijn hooggespannen verwachtingen vanwege zijn terugkeer naar Brazilië, omdat het een injectie belooft te zijn voor de gezonde genetische diversiteit voor de resterende collectie van een paar dozijn inteelt vogels – misschien zelfs de redding van de soort met uitsterven. De papegaai werd bij toeval ontdekt in Colorado toe een vrouw uit een buitenwijk van Denver in augustus belde naar een dierenarts. Mischelle Muck, een papegaaien enthousiastelingen, nam toevallig de telefoon op. De vrouw zei dat ze een Spix's ara had en vroeg hoe ze hiervoor moest zorgen. Muck, wetende dat vogelbezitters soms vreemde aanspraken maakten, was sceptisch. De Spix's ara was in het wild uitgestorven en er waren maar zo'n 60 vogels in gevangenschap. De meeste bevinden zich in een Braziliaans kweekprogramma. Hoewel er geruchten waren geweest over een Spix's ara ergens in Colorado, had Muck deze allang als roddel bestempeld. Muck liet de vrouw, waarvan de antecedenten niet werden genoemd, contact opnemen met de World Parrot Trust, een internationale groep

enthousiastelingen. Jamie Gilardi, de directeur, spande zich direct in om de vogel naar Brazilië te repatriëren. In augustus, na verschillende telefoontjes, stemde de eigenaar in dat Muck naar haar buitenhuis kwam in Denver. Zodra ze binnen kwam, zag Muck een kleine vierkante kooi – zo'n 60cm in het vierkant. Toen zag ze de vogel en haar hart maakte een sprongetje. Het was met zekerheid een Spix's ara. Jarenlang had Muck het lot van de verdwijnende soort gevolgd, die twee jaar geleden in het wild uitgestorven raakte. Zijn aantallen werden gedecimeerd door smokkelaars, die de vogels uit het regenwoud stalen en smokkelden om ze aan rijke verzamelaars over de hele wereld te verkopen. Het is een handel die dierenliefhebbers diep verontwaardigd maken en het zien van een Spix's ara in een woonkamer van een buitenhuis in Amerika bracht tranen in de ogen van Muck. De eigenaar heeft de autoriteiten verteld dat de vogel eind jaren 70 bij haar had achtergelaten en onderzoekers denken dat ze een passen verwijderd staat van de smokkelaar. De speciale vertegenwoordiger van het ministerie Natuurbescherming in de US George Morrison, die aan de zaak werkte, zei dat het spoor van de smokkelaar nu koud was, hoewel een onderzoek nog steeds open is. Ze zei dat ze aanvankelijk niet wist dat het een zeldzame vogel was, ze verpaarde het met een amazonepapegaai. Ze noemde hem Presley. Ara zijn enorme sociale vogels, die meestal een partner voor het leven hebben en de papegaaien raakten aan elkaar gehecht. De amazonepapegaai ging dit jaar dood, waarbij de Spix's ara totaal lusteloos achterliet. Omdat de oorsprong van de vogel vaag was, konden de experts slecht schatten dat de vogel tussen de 25 en 50 jaar oud was. Gilardi zei dat papegaaien in gevangenschap wel 50 of 60 jaar oud kunnen worden en men denkt dat ze tot hun dood kunnen broeden.

Muck zag dat de zitstokken in de papegaaienkooi te dik waren, waardoor de vogel plat op zijn poten zat in plaats van ze te vast te pakken. Zijn poten waren zwak geworden en zijn balans was slecht. De vrouw voerde hem regelmatig pellets; Muck wist dat papegaaien een rijker dieet nodig hadden. De vrouw had ook moeite met het baden van de vogel. De volgende paar weken, waarbij Gilardi met de ambtenaren van het ministerie van US en Brazilië samenwerkte om de papegaai terug naar huis te laten keren. Muck begon met het veranderen van het dieet en hem speelgoed te geven. Vanwege het voortdurend onderzoek, werd alles in het geheim gedaan. Muck zei dat ze niks van dierenwinkels kocht – ze wilde de Spix's niet per ongeluk infecteren door iets besmetts van andere vogels. Het speelgoed kwam rechtstreeks uit kratten die verscheept waren naar groothandelaren, zaden rechtstreeks van de samenstellers. Veel van de leveranciers waren vrienden van Muck uit de vogelgemeenschap. Ze gaven haar voorraden en stelden geen vragen, zelfs toen ze hem vroeg zich te wassen voordat ze de voorraad aanraakten. “Je moet met me mee en je materiaal meebrengen” zei Muck op een keer tegen een dierenarts, die ze meenam om de vogel te zien. “Je moet eerst douchen voordat je naar buiten komt.” Omdat het moeilijk is om aan de buitenkant het geslacht van een papegaai te zien, werden er een paar veren en een bloedmonster naar San Diego Zoo verstuurd, waar de geneticus Oliver Ryder DNA-testen uitvoerde die uitwezen dat de papegaai een mannetje was. Hij isoleerde tevens een paar cellen, vermenigvuldigde ze tot miljoenen en bewaarde ze in de diepvriesbank van de dierentuin. De celcultuur is het enige bekende monster van cellen van Spix's ara's en zal misschien op een dag de deur openzetten naar een nieuwe onderzoek – misschien zelfs klonen – als de soort uitsterft.

In Colorado, Muck en Morrison verhuisden de vogel naar een veilige plaats. Muck ontwierp een 3m hoge kooi met verschillende zitstokken en een variatie aan voedsel. Ze deed twee keer per dag oefeningen met hem, waaronder het spreiden van zijn vleugels en het versterken van zijn spieren, maakten hem vertrouwd met verschillende soorten eten door ze naast verschillende zitstokken te zetten.

Ze paste ervoor op dat de vogel niet té afhankelijk van haar werd, omdat het doel was hem terug naar de gemeenschap van andere vogels te brengen. Muck bracht een andere papegaai om de Spix's ara wat gezelschap te geven.

Omdat vogels die in gevangenschap worden gehouden vaak beroofd worden van het geluid van hun eigen soort, nam Muck de kreten op en speelden ze voor hem af. De geluiden wonden Presley op,

die geleidelijk aan herstelde van zijn lusteloosheid. Ambtenaren in Denver Zoo hielpen met het vaststellen wanneer de papegaai klaar was voor een vlucht van 20 uur naar Brazilië.

Op zondag namen Muck en Morrison Presley, die nauwelijks 420 gram woog – 90 meer dan in aanvang – mee naar het vliegveld van Denver. Veiligheidsagenten keken met grote ogen toen Muck, die haar eigen ticket betaalde, de vogel onder haar shirt verborg en door de veiligheidspoorten liep. Aan boord trok Presley de aandacht met haar kreten. Kinderen in de omgeving vroegen, “Wat is dat geluid?” en Muck hoorde hun ouders antwoorden, “Het is een papegaai. Zoals die van oma”. Ze dacht “Ik hoop niet dat oma een papegaai heeft zoals deze”.

Op het vliegveld van Miami overhandigden Muck en Morrison de

papegaai aan Iolita Bampi, een Braziliaanse Milieu ambtenaar. Muck wenste de papegaai vaarwel en na tenminste een kwart eeuw in gevangenschap in een ander land, keerde Presley terug naar huis.

Gisteren zei de bioloog Fernanda Vaz van de Sao Paolo Zoo dat het hem goed ging, dat hij goed at en heel gezond was.

Ambtenaren zijn van plan hem te verhuizen naar Recife, waar het broedprogramma aan de gang is.

“Over 15 jaar is het heel goed mogelijk dat we praten over de nakweek van Presley of dat zijn genetisch materiaal is gekloond,” zei Gilardi. “Op een of andere wijze zal hij bijdragen aan de voortgang van zijn soort”.

Stafmedewerker Guy Gugliotta heeft bijgedragen aan dit artikel.

“Bedankt” van een familielid en een Braziliaan

Als Braziliaan moet ik jullie bedanken voor jullie inspanningen en die van mw. Muck voor de terugkeer van een Blauwe Spix's ara naar Brazilië.

Als lid van het Braziliaanse Ministerie van Buitenlandse zaken hielp ik een keer bij de veroordeling van een smokkelaar uit Singapore die twee Lear's ara's smokkelde naar zijn thuisland. Terwijl ik aan deze zaak werkte, begreep ik hoe belangrijk het is de handel van deze prachtige vogels stop te zetten en raakte ervan overtuigd dat d.m.v. het geven van goede informatie aan huidige en aankomende eigenaren van bedreigde

dieren we de illegale handel stop kunnen zetten. Ik weet zeker dat door de acties van organisaties zoals de uwe, de wereld zal begrijpen dat dieren zo prachtig als de Spix's ara niet aan mensen of een land toebehoren, maar aan het geheel van onze kleine wereld.

Nogmaals accepteer mijn hoogste waardering voor de acties van u en mw. Muck voor de terugkeer van de ara naar Brazilië.

Bedankt dat jullie Presley hebben helpen terugkeren naar zijn thuisland! Ik mis hem heel erg! Hij was al net zolang bij ons als mijn kleine broertje, dus maakte hij een

belangrijk deel uit van ons gezin! Bedankt voor de prachtige foto's op jullie website, het was leuk hem weer te zien! Ik mis zijn kusjes, zijn rauwe kreten die we door de wijk konden horen op een warme zomerdag! Zijn lieve “Hallo” als we thuiskwamen, zijn rauwe kreten voor aandacht en het gladstrijken van zijn veren als hij met ons wilde flirten, maar vooral zijn gelach! Ik ben zo blij te weten dat het hem goed gaat! (van een familielid waar hij zoveel jaren mee heeft samengewoond)

Herplaatsing van Presley

door Mickey Muck

Herplaatsing van Presley was de mooiste uitdaging. We wisten niet hoelang we precies hem de beste kansen konden geven tot succes. We moesten er zeker van zijn dat hij sterk genoeg was voor de lange vlucht, quarantaine en een totale milieuverandering.

De eerste uitdaging was om Presley fysiek sterk genoeg te maken. Hij moest op stok kunnen zitten en zich een hele tijd staande kunnen houden in een vervoerskooi. Zijn geschatte reistijd was 20 uur. De kooi waarin hij geleefd had, had erg dikke zitstokken en hij bracht zijn dagen door met het naast zijn maatje zitten en 20 jaar lang haar veren poetsend, waarbij hij maar weinig opwindends beleefde. We stelden een kooi samen met verschillende maten zitstokken en zetten links en rechts

eetschotels en speelgoed neer om het te proberen aan te moedigen om zich te bewegen. Na een paar dagen werd hij nieuwsgierig en ging op onderzoek uit. De eerste dag zag ik hem van de ene naar de andere stok lopen en hij viel op de bodem van de kooi. Ik stak mijn hand naar binnen om hem op te pakken en daar was hij niet blij mee. Hoewel hij een hele rustige vogel was, was hij hier niet aan gewend. Hij aarzelde en stapte toen op mijn hand. Op dat moment besefte ik hoe armzalig zijn greep en evenwicht was. Hij deed niet eens zijn best en spreidde zijn vleugels om grip te krijgen. We begonnen met oefeningen buiten zijn kooi zo'n 2 à 3 keer per dag. Tegen die tijd had ik ontdekt dat hij gek was op pijnboompitten dus dat was zijn aanmoediging om te oefenen.

Toen hij besefte wat hij moest doen voor zijn pijnboompitten begon hij er plezier in te krijgen. Dan zat hij op zijn stok en deed ik zachtjes zijn vleugels uit en bewoog ze in een op en neerwaartse beweging. Na zo'n twee weken begon hij te helpen bij het spreiden, je kon hem sterker voelen worden. Op een dag rond de derde week stapte hij op mijn hand en verloor zijn evenwicht. Zijn reactie was het spreiden van zijn vleugels om grip te krijgen en het lukte. De volgende uitdaging was een verandering van dieet wetende dat wat we aan hem veranderde spoedig weer veranderd zou worden. Hij stond op pellets en niets anders. Dit was omdat een dierenarts zijn verzorger had gezegd dat dit de gezondste manier was om het te eten te geven. Er was hem in het verleden

wat zaad, noten en vers voedsel gegeven, maar de dr. zei dat pellets en alleen maar pellets het beste voor Presley was. Het duurde niet lang om interesse te wekken bij Presley voor verschillende soorten voedsel. Iedere morgen kreeg hij een schotel met warm eten en twee keer per dag een assortiment vers fruit. En groente ca. 5 stuks van elk. We dachten hoe meer variatie hem werd geboden hoe makkelijker het was om zijn nieuwe dieet in Brazilië te veranderen. Er was altijd een assortiment aan droog voedsel, zaden, pellets, noten, granen etc. in zijn kooi. Hij genoot ervan om van stok naar stok te gaan om te kijken wat voor nieuwe soorten voedsel er in zijn schalen lag. Hij leerde te eten en te bewegen tegelijk. Je kon zien dat hij met de dag sterker werd. De volgende uitdaging was verrijking in zijn kooi. Hij was erg lusteloos geworden

nadat hij zijn maatje had verloren en hij had nooit geleerd met speelgoed om te gaan, omdat hij haar had om zich mee bezig te houden. Hij had haar twee maanden eerder verloren. Wetende dat Presley ca. 30 tot 40 dagen in quarantaine zou moeten doorbrengen, moest hij zichzelf kunnen bezighouden. We probeerden verschillende soorten speelgoed en Presley pikte zijn favoriet eruit een plastic groene kikker met leer en heldere plastic stukjes hangend aan zijn lijf. Hoewel ook aan de andere spelgoedjes pikte, was dit zijn favoriet. We hadden er twee in en één buiten zijn kooi hangen. Hij duwde, zwaaide en trok er de hele dag aan. Er was er één op zijn speelstandaard en één boven op zijn kooi. Als hij uit zijn kooi kwam en er bovenop klom, was het eerste wat hij deed de kikker pakken en rondraaien. Het was

geweldig om te zien dat hij met de dag sterker werd door dingen die hij écht van ging genieten.

Presley was sterk, gezond en klaar voor zijn lange reis. We stuurden al zijn speelgoed en extra kikkers mee zodat hij bekende dingen om zich heen had. We stuurden een gedetailleerde lijst van wat hij at. Tevens vergezeld van een variëteit van droog voedsel, zodat hij bekend eten had als ze zijn dieet zouden veranderen. Hoewel herplaatsing een belangrijk onderdeel van Presley's geschiedenis is, was dit alleen mogelijk doordat een familie het beste met hem voor had, een toegewijde vertegenwoordiger van FWS en de verbazingwekkende toewijding van WPT.

Geelschouder amazoneproject (pag. 5)

door Peter Montanus

Honderden Bonairianen houden een Geelschouder amazone *Amazona barbadensis rothschildi* als huisdier. Ze hebben al jarenlang deze vogels in een kooi in hun huis en ze geleerd te praten. Terwijl de vogels de eigenaren veel plezier geven, is de schaduwzijde hiervan dat deze Loras, zoals ze op Bonaire genoemd worden, uit het nest worden gehaald als jonge vogel. Als dit zo doorgaat, gaan de Loras van Bonaire hun ondergang tegemoet. Omdat de inwoners van Bonaire trots zijn op hun eiland en zijn prachtige natuur, kunnen ze dit niet laten gebeuren. Daarom is de regering van Bonaire samen met de inwoners en natuur- en milieuorganisaties een reddingscampagne gestart. Nu de campagne voorbij is, worden alle Loras in gevangenschap zonder ring gewoonweg gezien als illegaal. Iedereen die een Lora houdt zonder een ring kan rekenen op een straf en inbeslagname van de Lora. Met deze campagne beschermt Bonaire de natuur en stelt de nationale

wettelijke verplichtingen tevreden en respecteert internationale verdragen.

De campagne

De campagne is gestart op 1 juli 2002 met een samenkomst op een van de lagere scholen. Het raadslid van milieuzaken ringde symbolisch de eerste Lora. De pers was aanwezig. Het Actie Team bestaande uit 4 Bonairianen werden gepresenteerd aan het publiek en de kinderen van de school zongen een speciaal Loralied. In de eerste week kwam Odette Doest, een dierenarts van Curaçao gespecialiseerd in vogels, vrijwillig over om te assisteren. Ze deed geweldig werk met het trainen van de leden van het Actie Team hoe ze met deze papegaaïen moesten omgaan en te ringen. Een folder met uitleg over de amnestie werden huis aan huis bezorgd over heel Bonaire. Verdere communicatieve middelen waren; persberichten, tv commercials, advertenties, folders (van WPT), posters etc. Er werden vier talen gebruikt: Papiamentu, Nederlands, Engels en

Spaans. We vroegen geen geld voor het ringen en het Actie Team ging van deur tot deur over heel Bonaire. In het begin was er wat tegenstand, maar nadat we naar het meest populaire radiostation waren gegaan om de campagne uit te leggen, verdween deze. We werkten van buurt naar buurt en gaven informatie aan het publiek over het aantal geringde papegaaïen door het uitgeven van persberichten. We geloven dat de campagne de bewustwording heeft vergroot, niet alleen voor het behoud van de Lora, maar ook voor de prachtige natuur van het eiland in zijn geheel.

Erna

Nu de campagne afgerond is, concentreren we ons op het uitvoeren van de wetten en regelgevingen die de Lora beschermen. WPT onderzocht en organiseerde goedkope ringen en zond de Nederlandse "Wie is hier de Geluksvogel" (gesponsord door de afdeling Benelux). Nogmaals bedankt voor de steun.

Een succesvol seizoen voor de Lear's ara's van Serra Branca (pag. 6-7)

door Sam Williams

Met een geschatte wilde populatie van zo'n 240 stuks staat de Lear's ara *Anodorhynchus leari* op de rand van uitsterven. Er is geen twijfel mogelijk dat om deze soort te redden er omvangrijke en verstrekkende beschermingspogingen nodig zullen zijn en dat dit alleen bereikt

zal worden d.m.v. aanzienlijk pak werk, samenwerking en investering. In het seizoen van 2002 heeft de combinatie van succesvol nestbescherming en aanhoudende regen de Lear's van de Serra Branca (Witte Bergen) geholpen met het uitvliegen van 25 kuikens. Dit is groot

nieuws voor de populatie en er is overduidelijk een heleboel potentieel voor toekomstige beschermingspogingen. Tijdens mijn bezoek aan de Serra Branca nestkliffen was ik er niet van overtuigd dat de aanhoudende regen zo goed was,

maar het effect op de habitat was er buiten kijf.

De Lear's ara leeft in een habitat dat bekend staat als "caatinga" wat vertaald wit bos betekend en in dit gebied van noordoost Brazilië is regen kenmerkend gelimiteerd en onvoorspelbaar. Tijdens de lange perioden zonder regen verliest de caatinga vegetatie al zijn blad en het gebied wordt inderdaad wit. Maar in 2002 bleek de caatinga zachtgroen en erg productief. Men vindt Licuripalmen *Syagrus coronata* in dit gebied en de zaden van hun noten vormen zo'n 90% van het dieet van de Lear's. De mensen die verantwoordelijk waren voor het bewaken van de nesten hebben veel verstand van de lokale ecologie en ze dachten dat er een goede oogst van Licurifruit was vanwege de vele regen. Ze vermoedden dat dit de voornaamste reden was dat de Lear's zo'n productief seizoen hadden.

BioBrazil Stichting hebben bewakers in dienst, die de Serra Branca nestkliffen rondom de klok beschermen, gedurende het hele broedseizoen van de Lear's. Tijdens mijn bezoek had ik het geluk wat Portugees te leren en mensen en hun families te leren kennen. Ze genieten enorm van het fascinerende wildlife dat hun buitenshuis omringd net zoals ik en ze zijn allemaal erg trots op de bescherming van de Lear's. Vooral één van hen is heel hartstochtelijk hierover en snijdt hout en schildert de ara's op alles waar hij de hand op kan leggen, papier, hout, T-shirts en zelfs zijn huis. Ik begreep al gauw geen dingen te laten slingeren! Het is door hun inzet dat de nestelende Lear's ara's beschermd worden tegen stropers en als je bedenkt dat er geen bewijs was van stropen tijdens het broedseizoen van 2002, hebben ze alle recht om trots te zijn.

De dreiging van stropen is altijd aanwezig, omdat onscrupuleuze verzamelaars wereldwijd nog steeds vraag naar deze vogels opwekken. Om lokaal publieke bewustwording te wekken, heeft zonder twijfel een belangrijke rol in de bescherming van de Lear's gespeeld. Dit is bereikt door postercampagnes, die werden geleid door verschillende groepen en binnen de lokale steden heeft zowat elke winkel of bar één van deze posters aan de muur. Educatie aan de lokale bevolking over de toestand en de beschermingspogingen voor de Lear's ara hebben hen heel trots gemaakt wat eveneens geholpen heeft om bewustzijn binnen de gemeenschap te wekken over het feit dat de nestkliffen doorlopend worden beschermd. Dit is zeker zo belangrijk als de actuele bescherming door bewakers. Tenslotte echter is de

vraag naar deze zeldzame soort het grootste probleem en het kan niet langer worden geaccepteerd door papegaaiehouders om deze zo ernstig bedreigde soort te houden.

Een bijzonder dag in het witte bos

Zelfs voordat het licht wordt zijn er al gedempte geluiden van de ara's die vanuit diepte van de nestholtes in de rotswanden van de Serra Branca naar boven komen. Als het licht over het landschap glijdt, komen paren Lear's ara's tevoorschijn en verlaten hun slaappleats of nestholten om anderen die boven de kliffen vliegen gezelschap te houden waar ze naar elkaar roepen en contact hebben voordat ze doelbewust naar hun voederplaatsen vliegen. Als de Lear's vertrekken, beginnen de Blauwvoorhoofd amazones *Amazonia a. aestiva* aan hun ochtendconcert. Deze sociale vogels vliegen van boom naar boom rond de kleine valleien waarbij ze grote maar bewegelijke groepen vormen terwijl ze al die tijd wonderlijke en onderhoudende geluiden maken.

Nadat ze 12 km vanaf de kliffen hebben gevlogen, komen sommige Lear's ara's op hun voederstation aan waar het voedsel ieder dag op een veilige plaats wordt aangeboden. De Lear's kunnen veel grotere afstanden op zoek naar voedsel afleggen, maar in tijden van Licuri schaarste heeft dit af en toe conflicten veroorzaakt, omdat men gedurende die tijd weet dat ze de oogst van lokale boeren afstropen. Dit is zeker niet het geval in Serra Branca ranch en ze kunnen zorgeloos eten zonder problemen te veroorzaken. Normaal zal een paar landen in het loof van de Licuri en dan naar beneden klimmen naar de tros fruit. Dan bijten ze zo'n 8 tot 20 of meer stengels af en blijven dan of zitten in de palm of ze vliegen naar de dichtstbijzijnde boom voordat ze zich door elke vrucht heen werken. Het is niet het fruit zelf waar de vogels in geïnteresseerd zijn en dit wordt dan ook snel afgemeld om een ongelooflijk harde noot te bereiken. Na de noot in hun bek te hebben gedraaid, zal de Lear's hem in tweeën splitsen om het witte vruchtvlees te bereiken, dat ze eruit scheppen en opeten voordat ze naar de volgende gaan. Belangrijk om te vermelden is dat de ara's vaak een palmbiad langs hun bek bewegen als ze de noot kraken. Of het is om hun bek te reinigen van vruchtsap wat achterblijft van het fruit of als omhulsel bij het kraken van de noot is niet bekend maar het is een duidelijk voorbeeld van gebruik van gereedschap.

Als ze voldaan zijn, zullende broedparen teruggaan naar hun nesten om hun kuiken(s) te voeren. Ik ging meestal met

José, een van de bewakers, naar de nestkliffen. Dit was fantastisch voor mij omdat hij onvermijdelijk een spoor van iets zou zien waar ik vlekkeloos voorbij zou lopen. Als we dan in een boom zaten te wachten op de vogels die terugkwamen, probeerde ik zoveel mogelijk van hem te weten te komen over de Lear's, de zoogdieren of het leven in de caatinga. Op de terugweg maken de Lear's meestal een klapperend geluid met hun lange vleugels en vliegen in cirkels hoog boven de nestkliffen voordat ze rechtstreeks naar de ingang van hun nest vliegen. Omdat mijn bezoek gelukkig tijdens de tijd van uitvliegen was, zagen we vaak de volwassen wordende kuikens uit het nest kijken als ze hun ouders hoorden aankomen met hun eerste voeding voor die dag. Alleen de allerlaatste paar dagen voordat ze uitvlogen, zagen we dat de kuikens in het nest werden gevoerd.

Zoals de meeste papegaaiesoorten zijn de Lear's actief in de vroege morgen en avond en gedurende deze tijd zijn ze druk met eten. Midden op de dag echter rusten ze uit en groepen van zo'n 20 stuks scholen tezamen in een paar bomen om te schuilen voor de hete zon. Dit gold eveneens voor de ander papegaaiesoorten van de caatinga, maar in de avonden was de activiteit in de Serra Branca op zijn hoogst. Terwijl in de ochtend de amazonepapegaaie bij elkaar komen - luidruchtig! De Lear's gaat terug naar zijn nest, of rusten zoals bij de niet broedende vogels. Ze zijn ongelooflijk behendige vliegers en kunnen sierlijk rond de kliffen vliegen, maar af en toe duiken ze naar beneden naar elkaar. Of het spelen was of territoriumdrift is moeilijk te zeggen. Er leven twee soorten parkieten in Serra Branca. Dit zijn de Blauwkoparatinga *Aratinga acuticaudata* en de Cactusparkiet *Aratinga cactorum*. Allebei rusten ze op de rotsputten en verzamelen zich in enorme kwetterende troepen samenzwermend als een zwarte wolk. Dit was verbazingwekkend om te zien vooral op een avond met een mooie zonsondergang, waarbij de enkele wolken roze worden en de rotswanden van Serra een oranjegloed hebben! Als je geluk hebt kun je ook een paar Illigers ara's *Ara maracana* over zien vliegen. Dat zou een echte traktatie zijn, omdat naar mijn mening zij de meest prachtige papegaaie in de caatinga zijn. Als de Lear's kuikens eenmaal zijn uitgevlogen, kon men ze vaak samen met hun ouders op de voerplaats zien. Je kunt ze gemakkelijk van hun ouders onderscheiden omdat het geel op hun gezicht valer is en ze erg onhandig zijn. Meer dan eens zag ik een kuiken bijna uit een Licuripalm vallen en

één van zijn ouders erbij. Eerst tonen ze geen interesse voor het fruit, maar in de loop der tijd zag men een vooruitgang naar het punt dat ze bij de noot konden komen. Maar ik denk dat het een hele tijd zal duren voordat ze het voor elkaar krijgen om er een open te splijten om hun eigen voedsel te krijgen. Het broedseizoen van 2002 was duidelijk goed voor de Lear's ara. Niet alleen hadden de mannen in Serra Branca geen tekenen van stropen gevonden, de Lear's had voor zichzelf gezorgd en was erg productief geweest. Het voortdurende aanbod van voedsel op het landgoed droeg waarschijnlijk bij aan dit succes. Met doorlopende aandacht voor publiek bewustzijn en de bewakers te houden op Serra Branca zou de dreiging van stropen op deze plaats zo laag mogelijk gehouden

kunnen worden. Wat is de volgende stap in de bescherming van deze vogels, tenminste wat betreft inzet aan de basis, is meer te weten te komen over hun biologie. Alleen met meer inzicht kunnen we de factoren ontleden die van invloed zijn op hun reproductie en dan naar wegen zoeken om zulke beperkingen te minimaliseren zoals het zo snel mogelijk vergroten van de aantallen wilde vogels. De bescherming van de Lear's ara in zijn geheel zal zeker een heleboel inzet vereisen, maar het resultaat van het seizoen van 2002 bewijst duidelijk dat het beschermen van deze opmerkelijke soort binnen bereik ligt. Maar volgend is voorspelt als een El Nino jaar, wat meestal droogte in het gebied betekent!

Sam wil de World Parrot Trust, BioBrazil en de North of England Zoological Society bedanken voor steun aan zijn bezoek. De ervaring bood een uitstekende mogelijkheid om te kijken naar de Lear's ara en Serra Branca om uit te vinden wat voor onderzoek kan worden ondernomen in de toekomst. Als resultaat stelt Sam nu een voor een afstudeerproject te leiden m.b.v. de University of Stirling, Scotland. Dit project zal de ecologie en het gedrag van de Lear's ara onderzoeken. Het zal tevens kijken naar de uitzichten van de gemeenschap wat betreft bescherming. Als je meer informatie wilt en een donatie wil geven voor dit belangrijke onderzoek, neem dan contact op het gebruikelijke adres.

Molukkenkaketoos (pag. 8/9 + 12) Waarheid of gevolg

door Kim Calvert

Toen ik voor het eerst naar Californië verhuisde, had ik een kamergenote met een wildvang Molukkenkaketo Coco genaamd. Coco hield van kroelen onder zijn veren met mij 's morgens. Ik had me nooit gerealiseerd dat een papegaai zo aanhankelijk kon zijn. Vijftien jaar later, zag ik er een in een dierenwinkel en ik besloot dat het tijd was een kaketo voor me zelf te hebben. Ik begon met de gebruikelijke advertenties, overwoog toen adoptie, besloot uiteindelijk dat ik een jonge vogel wilde die niet was "verpest" door iemand anders. Het was een zoektocht van zes maanden voordat ik Phoebe Linden van de Santa Barbara Bird Farm vond. Phoebe stond erop dat ik haar boek las over verzorging van een papegaai en meer onderzoek deed. Ik voldeed eindelijk aan de eisen van Phoebe en nam een optie op een Molukken van drie weken oud, die nog zonder veren eruitzag als een roze dinosaurus in het klein. Mimi kwam thuis toen ze vijf maanden oud was. Zelfs na mijn recente kaketoepvoeding kon niets mij voorbereiden op het echte werk. Het leven met een Molukken kaketo; een fantastisch schepsel zo ongelooflijk prachtig, zo emotioneel gecompliceerd, zo intelligent, zo energiek, met zo'n hang naar sociaal contact; verwant aan een dolfin in een zwembad in de achtertuin. Nu begrijp ik waarom deze papegaaien regelmatig gebruikt worden om organisaties te redden.

Het feit dat de Molukkenkaketo een bedreigde soort is, maakt het des te tegenstrijdiger. CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna en Flora) heeft de Molukkenkaketo op lijst I staan: uiterst zeldzaam en bedreigd. Andere dieren op de lijst waaronder tijgers, chimpansees en olifanten. Het verdrag was bedoeld om de risicovolle soorten in hun thuisland te beschermen. Het doet niets aan bescherming van binnenlandse gekweekte exemplaren die regelmatig worden verkocht aan onvoorbereide, impulsieve kopers, die te laat realiseren dat hun schattige, knuffeldier huisdier eigenlijk een hoogst intelligent, emotioneel wild dier is die alleen maar "tam" is vanwege zijn groepsgevoel. Ondanks hun bedreigde status en de enorme eisen die Molukkenkaketoos stellen om zich gelukkig te voelen bij de mens, verdedigen topkwekers de geschiktheid van deze papegaaien als huisdier. Dr. Walt Frey, A.F.A.-lid, president van de Cockatoo Society en kaketoekweker sinds 1964 denkt dat "mensen het recht hebben een huiskamer papegaai te bezitten van wat voor soort dan ook als ze hem kunnen kopen en verzorgen". Hij neemt stelling tegen wat hij beschrijft als negatieve propaganda campagne over kaketoos gedaan door de "PETA types". Volgens Dr. Frey: "Deze kaketoos zijn fantastische papegaaien en als ik maar één soort kon houden dan zouden het Molukken zijn. Ze zijn prachtig en lief en

genoegdoening gevend als voor een huisdier mogelijk is". Frey geeft ook toe dat educatie aan de klanten belangrijk was, maar wilde niet betrokken zijn bij het educatieproces zelf. He verkoopt exclusief aan dierenwinkels. "Mijn winkel moedigt geen impulsieve aankopen aan maar moedigt eerder de toekomstige koper aan binnen te komen en een tijdje te spelen met het dier, voor het naar huis mee te nemen. Niet al deze relaties zullen goed uitpakken en dat is ook OK. Mijn winkel zal meestal ongewenste huisdieren terugnemen, soms om ze opnieuw te verkopen en soms om ze met pensioen te sturen op mijn boerderij". Kaketoekweker en A.F.A.-lid Kelly Tucker van Tucker Farms in Nieuw Mexico heeft twaalf jaar lang Molukkenkaketoos gekweekt en verschillende andere papegaaien. Ze beschrijft Molukkenkaketoos als "heerlijk, gelukkig, onderhoudend en liefdevolle huisdieren". Antwoordend op de vraag naar de toekomst van deze papegaaien zei Tucker: "Als aviculturisten kozen we ervoor de verantwoording te nemen om Molukkenkaketoos te redden van de ondergang. Het is aan de aviculturisten er genoeg te kweken om deze soort te behouden". Terry Timberlake, sales manager in Florida's Avicultural Breeding & Research Center (ABRC) in Florida denkt dat Molukken goede huisdieren kunnen zijn. In een telefooninterview zei Timberlake: "Mensen zijn gek op ze.

Iedereen smeekt om ze. In een gemiddeld jaar verkopen we er 30 tot 40 stuks en we verkochten er 12 in de afgelopen maanden". Timberlake zei dat ABRC educatie geeft aan hun klanten over de behoefte van papegaaien. "Als er een probleem is met Molukken dan komt dat omdat de klanten de moeite niet nemen om zelf wegwijs te worden en de kwekers nemen de tijd er niet voor hun klanten dat te leren".

Frey, Tucker en ABRC zijn overwegend kwaliteitskwekers, maar zij zijn niet de norm. Bij een informeel onderzoek onder Molukken bezitters in mijn lokale vogelclub, schijnen er een overvloed aan niet-zo-plezierige ervaringen te vertellen door Molukken bezitters.

Linda Epperson b.v. vond haar Molukken op de Pomona vogelmarkt. De kweker zei tegen Linda dat de baby kaketoer in twee weken was overgewend. "Hij loog mij voor over het overwenproces" zei Linda. "Hij zei ook dat het niet nodig was om naar de dierenarts te gaan. Maar ik deed het tocht. De dierenarts zei dat hij ernstig ondervoed was. Als ik de instructie van de kweker had gevolgd was hij dood gegaan". Joan Duma kocht haar Molukken van een kweker in Riverside, Californie. Ze vond de kweker op internet en reed er naar toe om de baby's te zien. Eerst wilde ze een ara, maar dacht een Molukken is kleiner en makkelijker te "hanteren". De kweker was niet geïnteresseerd in de manier van leven van Joan of haar ervaring met papegaaien. Er werd haar ter plekke een niet overgewende Molukken verkocht. Ze beschrijft dat het leven met haar kaketoer te vergelijken is met het opvoeden van een twee jaar oud kin en heeft hulp gezocht bij een papegaaien gedragskundige.

Lorrie Mitchell heeft twee Molukken: een man van 50 jaar oud en een pop van 25 jaar oud. Beiden zijn wildvang, dus hun leeftijd zijn schattingen. De man werd gered uit een dierenwinkel, nadat hij gecirculeerd had langs talrijke huizen. Lang voordat hij bij Lorrie kwam waren zijn vleugels tot het laatste gewricht geamputeerd zodat hij niet kon vliegen. De pop kwam van een familie die zo'n veeleisend huisdier niet konden houden. Mitchell, die samenwerkt met een papegaaienopvang in Los Angeles, heeft zelf al heel wat ernstig verwaarloosde Molukken weggehaald uit garages en kelders.

Marc Johnson, die Foster Parents beheert, een groot papegaaienopvangcentrum in Massachusetts zegt, "Dit jaar is kaketoer nachtmerrie geweest. Deze vogels zouden nooit tot huisdier moeten zijn bestempeld. Ze verkopen Molukkenkaketoer alsof het een knuffelkonijn is met veren – als een

echte prachtig, ideaal huisdier. Er wordt niet verteld over de valkuilen die in het verschiep liggen". Volgens Sybil Erden, die Oasis leidt, het grootste opvangcentrum in de USA, "De meeste telefoontjes die we krijgen zijn over Molukken, zowel als over Geelkuifkaketoer. De grotere kaketoer zijn prachtige gezelschapsdieren als ze volwassen zijn, misschien 2-5 jaar oud. Daarna hebben ze een scala aan tactische sociale wisselwerkingen nodig die de meeste huishoudens niet kunnen geven". Bonnie Kenk, oprichter van PEAC (Parrot Education and Adoption Center) in San Diego ziet regelmatig de resultaten dat Molukken niet aan de wens kunnen voldoen van een gelukkige huiskamerpapegaai. Ze schreef in een artikel voor het jan/febr. 2001 nummer van Original Flying Machine, waarin ze haar inspanningen beschrijft om een zichzelf verminkende Molukken te revalideren: "Na meer dan vijf jaar met een Molukken geleefd te hebben, kom ik tot de conclusie dat terwijl de meeste papegaaien het goed doen in gevangenschap, Molukken (en waarschijnlijk mannelijke Geelkuifkaketoer) zouden nooit uit het wild moeten hebben gehaald om bij ons in de huiskamer te komen wonen."

Phoebe Linden vermeldt dat veel Molukkenkaketoer eindigen in niet geschikte huisdier situaties terecht komen. "Slechts 2% van de mensen die geïnteresseerd zijn in het houden van Molukkenkaketoer zijn gekwalificeerd ze te houden", zei Linden. Maar aan de andere kant vind ze dat het overleven de soort afhangt van de productie van kwekers in de USA.

"Als ze ooit weer in het wild zullen vliegen dan zal dat zijn van degene die in dit land zijn", zei Linden. "Indonesië is bezig zich van de kaart te vegen en deze kaketoer. Als dat gebied op de aarde overleeft, zal het de afstammelingen van deze gekweekte exemplaren zijn die de sleutel vormen voor herintroductie. Het kan de enige hoop voor de Molukken zijn". Ik vroeg Phoebe hoe een handpoker kaketoer afstammelingen met overlevingsdrang kan creëren die alleen wildvang ouders kunnen geven. Ze vertelde dat het toestaan aan Molukken om hun eigen jongen groot te brengen heel erg moeilijk is. "De huisdieren die we totnogtoe hebben gekweekt kan deze overgang naar een broedvogel niet maken. Traditionele avicultuur heeft idiote, neurotische, abnormale misbaksels gecreëerd die nooit hadden moeten worden gekweekt. Maar we zitten in een nieuwe generatie kweekvogels, in een

nieuwe generatie verzorging, dus ik heb goede hoop dat deze vogels in staat zijn hun tweeledige plicht te vervullen". (Zowel huisdier als broedvogel te zijn). Linden's commentaar over het falen van kwekers om met succes Molukkenkaketoer te kweken in gevangenschap wordt geïllustreerd in een artikel geschreven door Jenni Jackson voor de AFA Watchbird (Vol. XXVII No.1, 2001) getiteld "Mannelijke agressie bij kaketoer: de grootste uitdaging". Jackson exploiteert een papegaaienkweekstation in Florida JJ's Jungle Bird geheten. In het artikel schrijft Jackson over haar in gevangenschap gekweekte mannelijke Molukken die hun partners verminken en zelfs doden. Ze vermeldt dat de agressie minder voorkomt in haar wildvang broedvogels, waarbij haar handpoker baby's een alarmerend hoge graad van agressie vertonen. Volgens Jackson wordt het probleem erger in de derde generatie handpoker, die nog agressiever zijn dan hun vaders. Haar oplossing was om operatief de bek van de kaketoeman te verminken, zoiets als het "ontwapenen" – een vervormingsprocedure die een deel van de boven- en ondersnavel verwijdert. Het artikel veroorzaakte een enorme verontwaardiging bij dierenliefhebbers die verbijsterd waren door de acties die sommige kwekers namen om een product voor de dierenhandel te produceren. Layne Dicker, een papegaaiengedragskundige en regelmatig bijdraagt aan Original Flying Machine, Bird Talk en andere papegaaien specialistentijdschriften, denkt dat veel van de avicultuur uit de tijd is en moreel bankroet en de door handel gedreven avicultuur kan nooit voldoen aan de behoefte van de Molukkenkaketoer. In oktobernummer van 2000 van Bird Talk, wat een speciaal onderwerp had getiteld "Kaketoer: Love 'em, Don't leave 'em", was Dicker één van de vele schrijvers die waarschuwend artikelen aandroeg over het leven met een kaketoer. Hij schrijft dat zelfs als iemand een kaketoer koopt van een geweldige kweker, ze nog steeds de problemen van geluid en de kans op bijten, verenplukken en zelfverminking hebben. Dr. Stewart Metz. Afgestudeerd aan de artsenijschool van Yale, werkt fulltime voor het welzijn van papegaaien. He richtte de World Parrot Welfare Alliance op en schreef het wijdverspreide "Parrots Bill of Rights". Dr. Metz is voorzichtig over de geschiktheid van Molukkenkaketoer als huisdier en is het eens met Dicker dat kwekers niets doen aan hun behoud tot uitsterven. In een e-mail interview schreef Dr. Metz: "Het

concept dat broedende Molukken in gevangenschap hun soort in zeker opzicht helpt is louter zelfverheerlijking en eigenbelang. In feite zouden we alle mogelijke moeite moeten doen om ze te behoeden tot uitsterven in het wild, dan te proberen ze 60-80 jaar op te sluiten in kooien, meestal in meerdere huishoudens. Ik betwijfel dat in gevangenschap gekweekte Molukkenkaketoos ooit opnieuw zullen worden geïntroduceerd in hun natuurlijk leefgebied. Waarbij kwekers de baby's uit het nest halen dan ze door de ouders te laten grootbrengen, vergroot hun ongeschiktheid als potentiële kweekstam. In het geval van de Molukkenkaketoë doet het concept "Avicultuur is Bescherming" tegenwoordig meer afbreuk aan deze prachtige schepsels, die nooit uit het woud hadden moeten worden gehaald en al zoveel hebben geleden in de handen van de mensheid". Rebecca Margison, directeur van de Avian Protection Society denkt dat Molukkenkaketoos die voor de dierenhandel worden grootgebracht, de eerste zullen zijn waar euthanasie op toegepast zal worden als controle op hun aantallen, ondanks hun bedreigde status: "Broedresultaten zullen doorgaan, deze vogels zullen de dierenmarkt blijven overspoelen, nietsvermoedende kopers zullen deze gevederde knuffels kopen,

veel van deze kopers zullen falen in hun pogingen de juiste dosis aandacht en stimulatie aan deze vogels te geven, deze vogels zullen hun frustratie uiten door te schreeuwen, te bijten, hout en huisraad te slopen, hun veren te slopen en hun lichamen te verminken en dan zullen de mensen óf hun vogel in de kelder of donkere kamer zetten óf de vogel weggeven.

Hun lange tijd van leven in ogenschouwen genomen, is het simpelweg te moeilijk om op lange termijn goed voor ze te zorgen. Dus zullen we zien dat ze worden afgemaakt, waarschijnlijk binnen vijf jaar".

Terry Jones leidt de Northern New Jersey Bird Mart, een van de weinige markten die verbiedt om niet overgewende papegaaien te verkopen. Een paar maanden geleden, adopteerde Jones een Molukkenkaketoë. Het ging goed totdat hij bezoek kreeg van haar driejaar oude kleindochter. De vogel vloog van zijn stok en attaqueerde Jones zonder waarschuwing. Ze lag drie uur op de Eerste Hulp en zei dat haar arm eruit zag alsof hij was gemolesteerd door een hond. "Ik geef de schuld niet aan de kaketoë" zei Jones. "Ik geef de schuld aan wat er met deze vogel is gebeurd, voordat ik hem kreeg. De vogelhandel moet meer controle over zichzelf krijgen en beginnen met het nemen van hun

verantwoordelijkheid voor wat ze deze papegaaien aandoet. Dit zijn wilde dieren en geen huisdieren. Sommige van deze vogels zouden illegaal moeten zijn zonder een vergunning. Mensen in de vogelhandel klagen over de mogelijke wetgeving, maar als de vogelmensen niet beginnen met zelf toezicht houden, dan verdienen ze het dat de regering er aan te pas komt en de situatie gaat controleren". Voor diegene onder ons die de liefhebbende natuur van de Molukkenkaketoë heeft ervaren zijn deze verhalen verschrikkelijk, maar tegelijkertijd geloofwaardig. We hebben gezien wat er kan gebeuren als ze niet hun zin krijgen. Dus aan de zeldzame kwekers die begaan zijn met de toekomst van de prachtige Molukken, maak toekomstige eigenaren wegwijs. Maak ze duidelijk dat het een overeenkomst is die geldt voor langer dan het leven. Als er wetten nodig zijn om papegaaien weg te halen vanwege mishandeling door gewetenloze kwekers, dan sta ik hier achter. En aan diegene die denken dat ze een Molukkenkaketoë als huisdier willen, overweeg voordat je er een koopt om een ecotoer te maken naar hun natuurlijke leefomgeving, een klein eiland in Indonesië. Zie ze zoals ze waren bedoeld; bezielend, wild en vrij. Beslis dan of je er een in kooi wilt hebben.

De wereld over van Zuni naar Rome (pag. 12)

door Avril Barton

2002 was een erg bewogen jaar voor mij, omdat ik besloten had om een groot deel ervan te gebruiken om voor volwassenen en scholieren lezingen te houden over het verlies van papegaaienhabitat en hoe we konden helpen dit te vertragen, door simpelweg minder papiergebruik etc. en bij iedereen genoeg interesse op te wekken om ten minste te bekijken wat dat ding wat mijlenver weg is Regenwoud geheten, doet voor de wereld. Als je in het centrum van een grote stad woont en je voor ieder wissel in je auto stapt, is als wereldwarmte maar woorden die weinig betekenen of hoogstens iets wat ons niet al teveel raakt in ons leven. Als je de tuin inloopt en al de ontluikende bloemen door de aarde ziet verschijnen in januari, de bomen in knop lang voordat ze dat zouden moetendenk dan, dat voor iedere boom die in een ver bos vernietigd wordt niet alleen een verlies van nestholte voor de papegaaien is, maar ons ook treft dichtbij huis, dus het wordt nu tijd dat, hoewel weinig, we nu iets doen moeten om dit te voorkomen. Ik

begon 2002, 6½ duizend mijl van huis in Zuni in Nieuw Mexico, met een onvergetelijk bezoek aan de Zuni stam van Noord Amerikaanse indianen, waar ik uitgeruide veren van ara's en papegaaien naar toe had gestuurd voor hun religieuze en ceremoniële kostuums. Deze stam is één van de oudste bekende en de ara's/papegaaien/steenarenden zijn hun meest aanbeden vogels. Het verhaal van mijn bezoek kunt u lezen in het augustusnummer 2002 van PsittaScene. Toen ik de school daar bezocht beloofde ik de Internationale school in Rome te bezoeken, omdat de twee schollen met elkaar hadden gecorrespondeerd sinds mijn eerste contact met de Zuni in 2000. Dus in december 2002 reisde ik naar Italië om mijn nieuwe schoolvrienden in Rome te ontmoeten. De tijd die ik doorbracht in de klas was heerlijk, ik kon ze alles vertellen over de Zuni kinderen en nog belangrijker, dankzij de geleende video's van Rosemary Low, kon ik de kinderen de papegaaien laten zien in hun natuurlijk leefgebied, kuikens die uitkwamen en

gevoerd werden in het nest en één van Glossy Black kaketoos die werd geleerd te vliegen door zijn ouders. Het resultaat van dit bezoek en deze lezing is dat de kinderen nu weten dat elk gebruik van een onnodig stuk papier, ieder gebruik van een plastic tasje als het product al twee keer is ingepakt, zal een vogel, dier, insect of plant hier direct onder lijden. Er zijn 16 kinderen in Rome die bescherming nu serieus nemen.... we zijn alleen de verzorgers van de toekomst, als ieder van ons kon zorgen dat 16 personen van de toekomstige generatie hun deel nemen hoe klein dan ook, zou er een toekomst zijn voor iedereen met inbegrip van onze kostbare papegaaien. Op de laatste dag bezocht ik in Rome het Vaticaan en vond daar een schilderij in de galerijen `Adam en Eva in het Paradijs` geheten (mijn vertaling vanuit het Italiaans). Het was geschilderd door Peter Wenceslao en was honderden jaren oud. Ik was verbaasd allerlei soorten papegaaiachtigen vogels in de bomen geschilderd te zien. Wat bewijst hoe lang deze

prachtige vogels al in de wereld van de

mens leven.

Papegaaienspel (pag. 13)

door Katherine Renton

Waarom verdwijnen de papegaaien? Wat zijn de problemen die ze tegemoet gaan en hoe kunnen we helpen? Dit zijn een paar vragen die we stellen aan lokale dorpskinderen in Mexico, d.m.v. het uitvoeren van een papegaaienspel. De ontwikkeling van het spel kwam naar boven door de ernstige druk van nestroof die we een aantal jaren in Chamela-Cuixmala Biosphere Reserve in Jalisco aan de Atlantische Oceaan, te verduren hebben.

Ondanks het feit dat het reservaat een beschermd gebied is waarin jagen illegaal is, en dat de Finschi *Amazona finschi* een beschermde vogel is in Mexico, is stropen en vangen van papegaaien een wijdverspreid fenomeen en wildlifewetten hebben weinig effect in plattelandsgebieden. Daarbij was het vervelend te merken dat het gedrag onder lokale kinderen er één was van trots op de “slimheid” van de mannelijke leden van hun gemeenschap om zoveel mogelijk papegaaien te kunnen vangen. Als weerwoord op deze pressie en om een andere kant van dit probleem te laten zien aan lokale jongeren, hebben we een papegaaienspel ontworpen.

Het spel vertelt het verhaal van een groep papegaaien, de dieren in hun bos, de nood waar ze in verkeren en wat de mensen van de nabijgelegen dorpen kunnen doen om de papegaaien en henzelf te helpen. De kinderen nemen actief deel aan het spel, spelen al de karakterrollen (papegaaien, dieren en lokale mensen)

onderbegeleiding van de verteller (in dit geval ikzelf). De kinderen worden uit het publiek geselecteerd naar mate het spel vordert, dus hebben de meeste kinderen een kans mee te spelen. Al de materialen, middelen en maskers zijn gemaakt van wat we lokaal voorhanden hebben, deels vanwege de financiële en logistieke beperkingen.

Het spel werd een enorm succes bij de kinderen en bracht heel wat direct effect. Als ik in interviews met kinderen, voordat ze aan het spel meededen, de naam van drie dieren vroeg die in het woud leven, antwoordden ze meestal: kat, hond en

Toen mijn man David en ik hadden besloten dat we de missie hadden om een papegaaienopvang en rehabilitatiegroep te beginnen, hadden we een helboel

paard. Maar nadat ze hadden meegedaan aan het spel, zeiden ze: papegaai, wasbeer en slang (allemaal karakters in het spel). Naast het papegaaienspel deden we ook avondvoorstellingen met lezingen en diashows in de lokale steden gericht op volwassen leden van de gemeenschap.

Milieueducatie

Om de waarheid te zeggen, hadden we geen hoge verwachtingen van een miraculeuze verandering in de houding als resultaat van deze inspanningen. Milieueducatie en invloed is een inspanning op lange termijn, wat maar tot een bepaald niveau gaat; sommige houdingen veranderen nooit. Maar het is belangrijk in gedachten te houden dat het meestal maar een handjevol mensen zijn in een gemeenschap die betrokken zijn bij de papegaaienvangst en het stropen. Er wordt ook vaak ten onrechte aangenomen dat degene die bij de papegaaienvangst betrokken zijn “arm en hongerig” zijn. Dit is regelmatig niet waar, omdat het een zeker economisch niveau vereist om de vogels te transporteren, zowel als een zakeninstinct om deze vogels te verkopen en te verhandelen. Door ons eigen te maken welke mensen in een gemeenschap betrokken zijn bij de papegaaienvangst, is het verrassend te ontdekken dat het niet de armste van de gemeenschap zijn, maar eerder zorgen voor middelen zoals werk, grote huizen en goede auto’s. Als een arme campesino bij de papegaaienvangst betrokken is, krijgen ze meestal slecht US\$ 10-20 per vogel en maken dus geen grote economische winsten.

Plaatselijke druk?

Maar het grootste deel van de mensen van de lokale gemeenschap zijn niet betrokken bij de papegaaienvangst en nestroof en zij kunnen vaak je grootste bondgenoten zijn. Vooral de oudere leden van de gemeenschap hebben bewijs op basis van ervaring en zijn in staat te vergelijken met de enorme troepen papegaaien die ze in hun jeugd zagen, die ze niet meer zien. Dit legt gewicht (en waarheid) in de schaal aan de boodschap

Educatie voor papegaaienadoptie (pag. 14-15)

beslissingen te nemen. We moesten natuurlijk een naam bedenken en daarna weer over een betere. Toe kwam de grote beslissing. De grootste beslissing was

die je probeert uit te dragen, omdat lokale gemeenschappen niet zonder meer je versie van de gebeurtenissen willen accepteren, tenzij leden van hun eigen gemeenschap dit bevestigen. De plaatselijke druk die deze leden van de gemeenschap uitoefenen heeft waarschijnlijk meer succes waar inspanningen van anderen falen. Een onverwacht effect van het gebruik van het spel en de lezingen bij de lokale gemeenschappen was dat het daaropvolgende jaar, voor het eerst in 7 jaar dat ik in het gebied werk, we berichten van de lokale bevolking kregen wie er papegaaien stroopten. Dit gaf ons de gelegenheid deze mensen te bezoeken en met ze te praten, met als resultaat dat we voor de eerste keer geen nestroof in het reservaat hadden, met een paar nestroven in het aangrenzende gebied. Het is leuk te geloven dat onze argumenten hen overtuigd hadden, denk ik eerder dat de sociale druk van medebewoners in hun gemeenschap de belangrijkste invloed had gehad.

Nieuws over het papegaaienspel, die we overwegend in de gemeenschappen in de nabijheid van het reservaat deden, heeft nu verzoeken opgeleverd van scholen in andere gemeenschappen en we hopen de omvang van het spel uit te breiden en activiteiten in de komende jaren te overtreffen. Er zijn inspanningen op lange termijn voor nodig om een blijvend resultaat te hebben. Maar de juist het karakter van nabije sociale integratie in kleine plattelandsgemeenschappen kan betekenen dat zulke inspanningen een grotere kans op succes hebben.

Om, als we de kinderen vertellen ...”Niet lang geleden, in een bos niet ver van hier, woonden een groep papegaaien...”

Voor meer informatie of als je een donatie wilt doen aan het project van Katherine neem dan contact op met de WPT bij je lokale afdeling - zie pag. 19.

(Rosemary Low verwees in ons laatste nummer naar dit artikel. Sorry voor de verwarring maar hier is het)

door Judy Hill

waar we de vogels in huis zouden zetten die we onder onze hoede kregen? Na zorgvuldig onderzoek kozen we voor het werken met pleeghuizen. We kozen deze

methode om verschillende redenen. De eerste en belangrijkste reden voor ons was de kwaliteit van de zorg voor de vogels. We wisten dat we niet iedere dag overall tegelijk konden zijn om kwaliteitszorg te geven, omdat we ook moesten werken om de rekeningen te kunnen blijven betalen. Dus zetten we een advertentie en begonnen met het screenen van mogelijke behuizingen. We kozen voor richtlijnen op basis van geschiktheid. Ze hoefden geen ervaring met papegaaien te hebben, alleen de bereidheid het te leren. We proberen pleegfamilies en papegaaien met elkaar in overeenstemming te brengen. We willen een vrijwilliger niet overspoelen met een moeilijkere vogel dan ze aan kunnen, hoewel het leuk is te zien hoe iemand een uitdaging aangaat waarvan ze zeker niet waren en het fantastisch doen met de vogel. We ontdekten dat met begeleiding, 'onervaren' vogelmensen met erg slimme ideeën kunnen komen. We hopen vaak dat door zoveel mogelijk de tijd te nemen om een geschikt pleeghuis te vinden, het zal veranderen in een permanent thuis. Als de papegaaien in ons huis wonen, kunnen we er meer tijd aan besteden dan wanneer ze in centrum wonen. We kunnen alles beter in de gaten houden; zien hoe ze met elkaar omgaan en hun gewicht in de gaten houden, wat belangrijk is tijdens deze aanpassingsperiode, vooral als we ze moeten overwinnen op pellets en ze vers voedsel krijgen. Ja, al deze dingen kunnen in de gaten worden gehouden op een centrum, we denken dat daar problemen makkelijker over het hoofd worden gezien. De papegaaien reageren erg verschillend op thuissituaties ten opzichte van een hectisch centrum. Zoals bij iedere hulporganisatie kan quarantaineprocedures het meest hachelijke onderdeel zijn. We proberen er zeker van te zijn dat de vogels naar een dierenarts worden gebracht voordat e ons programma binnenkomen. Als dat niet mogelijk is, nemen we ze mee naar een dierenarts waar wij nauw mee samenwerken. We laten ze testen op besmettelijke ziekten als minimum eis. We moeten bij iedere vogel zijn verhaal, type vogel en goed advies van de dierenarts beslissen welke testen we doen. Dit is het meest kostbare deel van onze operatie. Het is frustrerend om een paar honderd dollar te spenderen aan een lieve valkparkiet *Nymphicus hollandicus* om er zeker van te zijn dat hij gezond is en weten dat we misschien \$25 vergoeding krijgen aan adoptiegeld. Sommige adoptiefamilies zijn bereid alle medische leefwijze past, niet omdat je wilt dat hij een bepaald vorm past. Verwacht niet dat

rekeningen op zich te nemen. Onze dierenarts is heel goed voor ons geweest m.b.t. de rekeningen. Ze voerde kortgeleden een amputatie uit op een vleugel zonder daarvoor wat te rekenen. Door het gebruik van pleeghuizen is het proces van veel vogels laten zien een tijdverslindend proces. Maar dit geeft ons meer tijd de families te leren kennen. We doen huisbezoek bij alle adoptiehuizen, maar leuk om meer tijd met ze door te brengen. We vertellen de mensen die ons bellen dat ze maar beter aan ons kunnen wennen, omdat we een deel van hun leven gaan uitmaken als ze via ons adopteren. We hebben veel vrienden gemaakt vanwege de adopties. Als ze eenmaal hebben geadopteerd willen ze meestal voor ons vrijwilliger zijn.

Beperkingen aan adoptie

We stellen beperkingen aan hoeveel ieder van ons tegelijk kan grootbrengen of adopteren. We staan niet toe dat één persoon teveel vogels tegelijk heeft. We geven geen adoptie aan verzamelaars of kwekers. Omdat we voorzichtig zijn met het stellen van beperkingen, moeten we soms inkomende papegaaien op een wachtlijst zetten. Soms zijn de mensen niet bereid te wachten op een vrijkomende plaats en ontdoen zich op een andere manier van de vogel. Dit heeft een andere dimensie ingeluid voor ons programma. Als iemand belt dat hij van zijn of haar vogel afwil, nemen we veel tijd om met ze te praten. Meestal bellen mensen die hun vogel hadden gekocht om iedere verkeerde redenen van plek die ze niet goed heeft voorbereid. Meestal ondergaan ze "normale" problemen als papegaaieneigenaar. We bieden ze ons onze andere service aan, die hulp biedt aan gedragsverandering met de nadruk op opvoeden van de eigenaar. De papegaai gedraagt zich zoals elke papegaai moet in gevangenschap, maar de persoon had geen idee wat hem te wachten stond. Als het een goed tehuis is, werken we met ze samen om te proberen de situatie te klaren. We vertellen ze als de vogel een keuze had, dat hij ervoor zou kiezen niet zijn thuis te verliezen. We vragen hiervoor donaties, maar vaak moeten we het voor niks doen. We houden ervan te helpen. Een troep bij elkaar houden is de statistiek waar we het meest trots op zijn. Het trieste is dat de meeste mensen ons op het tijdstip bellen, dat ze boos zijn en alleen nog maar van hun vogel afwillen! Ze kochten een lieve baby en het is een bijtende schreeuwende kleuter geworden. We vinden vaker wel of niet, dat de vogel bij de eigenaar weg moet, plus de situatie dat de vogel niet de negatieve kwaliteiten je vogel meer doet dan hij aankan. Probeer de komende 30-50 jaar met deze

vertoont waar de eigenaar over klaagt. Bovendien welke papegaai is niet luidruchtig? Ik moet zeggen dat bij de meeste groepen het grootste probleem is de fondsen. We hebben minder geld nodig omdat we geen kosten hebben aan permanente faciliteiten. Maar we moeten zoveel inzetten voor medische zorg, eten, speelgoed en kooien. We hebben inkomende fondsen nodig op regelmatige basis om in leven te blijven. We zouden veel efficiënter kunnen zijn als we het fulltime konden doen, en niet onze pizzashop hoefden te draaien. Op dit moment hebben we die nodig om onze rekeningen te betalen, zoals vele andere organisaties. Vaak moeten we zelf de dierenarts betalen of een nieuwe kooi voor de afgedankte vogel.

Her ergste voor mij persoonlijk is het emotionele aspect. We worden meestal verliefd met de underdogs. De "perfecte" vogels vinden vlug een thuis, dus hebben we het privilege om langer met diegene die hulp nodig hebben door te brengen. Vaak komen ze bij ons met gezondheidsgebreken. We ontdekken die meestal niet direct omdat ze die goed kunnen verbergen. Het overgrote deel van hiervan wordt veroorzaakt door slecht dieet. We zien Grijs Roodstaarten *Psittacus erithacus* met vitaminetekorten en slechte ingewanden tengevolge van niet genoeg vers voedsel. We krijgen amazones met leververvetting. We kregen een paar jaar geleden een trieste angstige wildvang Groenwang amazone *Amazona viridigalis*. Ze was 16 jaar lang slecht verzorgd. Ze had geen idee hoe ze vogel moest zijn. Ze woonde bij ons en ontwikkelde zich tot een sterke evenwichtige dame, tot ze abrupt doodging aan een scheur in een ader door aderverkalking. We zien een heleboel hartzeer.

Belangrijke thema's ter discussie

Er zijn zoveel dingen die ik kan delen over het leiden van een organisatie zoals deze. Het heeft veel gedachten gevormd die ik over het in bezit hebben van een papegaai heb die vaak belangrijke thema's vormen voor discussie. Ik breng net zoveel tijd door met raad geven aan mensen als met omgaan met vogels. Dus wil ik hierom een paar punten met u benadrukken. Als je van plan ben een papegaai te kopen of te adopteren, leer er me omgaan! Niemand heeft alle antwoorden. We moeten allemaal voortdurend leren over hoe om te gaan met deze prachtige schepsels en de intentie hebben onze handelingen te veranderen als het een gezondere manier is. Neem een papegaai die bij je gezin en vogel onder ogen te zien. Ik plaag mensen wel eens dat ze vaak meer jaren

doorbrengen met hun papegaai als met hun partner! Als je een baby wilt kopen, van wat voor soort kweker koop je? Mogen de ouders hun jongen zelf leren een evenwichtige vogel te worden? Mogen ze zelf uitvliegen? Zijn volledig overgewend? Wat zijn de natuurlijke omgangsvormen van de ouders? Ik vraag kwekers te screenen wie hun baby's kopen. Wees niet bang ze te ondervragen. Ik moedig ze aan ze niet aan jan en alleman te verkopen en breng alleen het aantal groot die je realistisch

gezien kunt verkopen aan een goed thuis. Als je een papegaai hebt en je bevindt je in een situatie dat je je vogel moet afgeven, schaam je dan niet en geef hem aan iedereen die zichzelf een hulpgroep noemt. Ondervraag de organisatie. Vraag om de vogels te zien die ze onder hun hoede hebben. Hebben ze er meer dan ze mogelijkwijs kwalitatieve zorg kunnen bieden? Kijk naar hun contacten. Bieden ze voortdurende contacten tussen adoptiefamilies? Wees voorzichtig voor

verzamelaars die zich voordoen als een hulpgroep. Geef donaties aan de groep om ze te helpen voor de papegaai die je wilt plaatsen te zorgen. Papegaaien zijn hele speciale, exotische dieren die hun wilde instincten proberen aan te passen aan het wonen in onze huizen. Laten we allemaal proberen het makkelijker voor hen te maken en geef ze alle liefde en begrip die we kunnen opbrengen.

Vertalingen Ria Vonk.